

(דף ט"ז ע"א) (ישעיה מ') לְכֻלָּם בְּשֵׁם יְקָרָא. וּמַה (ד') בְּכָל מַה דְּבַעְלָמָא רָזָא בְּלַחֲדוּי וְלֹא בְּעָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַלְיָא לֹון, וְלַעֲרַבְבָא לֹון, וְקָרָאן בְּשִׁמְהֵן. בְּנֵי יַעֲקֹב דְּאִינוּן שְׁבָטִין קְדִישִׁין, דְּאִינוּן קִיּוּמָא דְּעַלְמָא, עַל אַחַת כַּמָּה וּכְמָה, הָדָא הוּא דְּכְתִיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

ר' יוסי בר' יהודה אָמַר, אֵילוּ נֶאֱמַר אֵלֶּה שְׁמוֹת, מִשְׁמַע דְּהָכִי הוּא. הַשְׁתָּא דְּכְתִיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת, מִשְׁמַע דְּעַל הָרֵאשׁוֹנִים מוֹסִיף, מַה הָרֵאשׁוֹנִים בְּנֵי יַעֲקֹב, אִף כָּאן בְּנֵי יַעֲקֹב.

אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, בְּשַׁעֲתָא דְּאָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (בראשית מ"ו) אָנֹכִי אֵרֶד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה, סְלִקָא דְּעַתְדָּךְ דְּשְׂכִינְתָּא תִּיחֹת עִמִּיהָ בְּהֵיאָ שַׁעֲתָא (אָמַר לִיה וְהָא כְּתִיב אָנֹכִי אֵרֶד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה, עִמָּךְ) מִמֶּשׁ, אֵלֶּא, בְּשַׁעֲתָא דְּהוֹת יְרִידָה לְבְנוּהִי, נְחֻתָת שְׂכִינְתָּא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, אָנֹכִי אֵרֶד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה, וְאָנֹכִי אֵעֲלֶךְ גַּם עִלָּה, כֹּל זְמַנָּא דִּיחִי לָךְ עֲלִיָּה, כְּבִיכּוּל עֲלִיָּה אֵית לִי, וּבְשַׁעֲתָא דִּיחִי לָךְ יְרִידָה, כְּבִיכּוּל אָנֹכִי אֵרֶד עִמָּךְ. וְעַד דְּמִית יוֹסֵף וְכָל אַחֵי, וְהוֹת לֹון יְרִידָה, קָמַת שְׂכִינְתָּא וְנְחֻתָת עִמְהוֹן, כַּמָּה דְּנְחֻתָתוֹ אֵלִין, כַּד נְחֻתָתוֹ אֵלִין.

אָמַר (ס"א ר' יוסי בר' יהודה) ר' יְהוֹדָה מַה כְּתִיב לְעִיל מְנִיָּה, (בראשית נ') וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרֵי שָׁנִים וְגו', בְּהֵיאָ שַׁעֲתָא דְּמִית יוֹסֵף, וְכִלְהוּ שְׁבָטִין, וְהוּהוּ לֹון יְרִידָה, נְחֻתָתוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגַלּוּתָא, וְשְׂכִינְתָּא וּמְלָאכִי עֲלָאי נְחֻתָתוֹ עִמְהוֹן, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּאִינוּן אֲתוֹסְפוֹ עַל קְדָמָאי לְמִיחַת בְּגַלּוּתָא.

אָמַר לִיה, אִי הָכִי יַעֲקֹב הָוָה מִית אוֹ לָא. אָמַר לִיה מִית. אָמַר לִיה, וּמַהוּ דְּכְתִיב הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה אֵת יַעֲקֹב, אִי בְחִי, אִימָא אֵת יַעֲקֹב, וְאִי בְּתַר דְּמִית, אִפִּיק מִתְּמַן אֵת יַעֲקֹב. אֵלֶּא תָא חֲזִי, לָא אָמַר קָרָא הַיּוֹרְדִים מִצְרַיִמָּה אֵת יַעֲקֹב, דְּעַד כְּעַן לָא הוֹת יְרִידָה לְיַעֲקֹב, אֵלֶּא הַבָּאִים, אוֹלִיפְנָא דְּאֲתוּ עִמִּיהָ דְּיַעֲקֹב, וְאִזְלוּ לְהוֹן, עַד דְּנְחֻתָתוֹ אֵלִין בְּגַלּוּתָא, נְחֻתָתוֹ אֵלִין עִמְהוֹן, הָדָא הוּא דְּכְתִיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת וְגו'.

רַבִּי דוֹסֶתָאִי אָמַר, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא הוּוּ אֲתִין, וְאִזְלִין לֹון, הָדָא הוּא דְּכְתִיב הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה, וְלֹא כְּתִיב אֲשֶׁר בָּאוּ, וְהִינְנוּ דְּכְתִיב הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה בְּקַדְמִיתָא אֵת יַעֲקֹב. וְלָבְתַר כַּד הוֹת לֹון יְרִידָה אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ. וְתָא חֲזִי, בְּנֵי יַעֲקֹב כִּלְהוּ הוּוּ מִתִּין בְּהֵוָה זְמַנָּא וְנְחֻתָתוֹ אֵלִין וְאֵלִין.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֶלְעָזָר אָמְרוּ, הָאִי פְּרִשְׁתָּא מְלִין עֲלָאִין אֵית בְּהַ, דְּתַנּוּ, בְּשַׁעֲתָא דְּנְחֻתָתוֹ אֵלִין רְתִיבִין וּמְשַׁרְיִין קְדִישִׁין, דִּיּוֹקְנִיהוֹן דְּשְׁבָטִין, דְּגִלְפִין לְעִילָא, כִּלְהוּ עֲאֵלָן לְמִידָר עִמְהוֹן. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ, וּכְתִיב רְאוּבֵן שָׁמְעוֹן לִוִּי.

דְּבַר אַחַר וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה אֵת יַעֲקֹב וְגו'. אֲתַחֲזֹר פְּרִשְׁתָּא דָּא, לְמַה דְּאָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוֹדָה, וְכִלְיָ הָוָה.

וְתָא חֲזִי, רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָה, כַּד הָוָה מְטִי לְהָאִי פְּסוּקָא, הָוָה בְּכִי, דְּתַנּוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָה, בְּשַׁעֲתָא דְּאִזְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּגַלּוּתָא, אֲתַפְּנָשׁוּ כִלְהוּ נְשַׁמְתְּהוֹן דְּשְׁבָטִין, לְמַעַרְתָּא דְּכַפְלָתָא,

בהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואלי שליט"א

צְוֹחֵהוּ וְאָמְרוּ: סָבָא סָבָא, פֶּאֶבָא דְבָנִין לָאוּ בְּלֵאוּתָא (בגלותא) דְּעֵלְמָא דִּין, בְּנִיךָ בְּלָחוּ מִשְׁתַּעְבְּדִין
בְּקִשְׁיוֹ, עִם אַחֲרֵן עֲבָדִין בְּהוּ נִיקְמִין דְּעֵלְמָא.

בְּהֵיבָא שְׁעָתָא, אֲתַעַר רִיחִיהָ דְּהֵהוּא סָבָא, רְשׁוּתָא שְׂאִיל, וְנַחֲתִית, קָרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכָל
רְתִיבֵי וּמִשְׁרַיִתִיהָ, וּמְלַכְיָהוֹן בְּרֵאשִׁיהוֹן. וְנַחֲתוּ בְּלָחוּ עִם יַעֲקֹב וְעִם שְׁבַטוֹהֵי. שְׁבַטִין נַחֲתוּ חֲמִין
עִם אַבְוֵהוֹן, וְשְׁבַטִין נַחֲתוּ מֵתִים עִם אַבְוֵהוֹן, הָדָא הוּא דְכָתִיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים
מִצְרַיִמָּה וְגו' וְכָתִיב רְאוּבֵן שְׁמַעוֹן לֵוִי וְגו'. וְתָא חֲזִי, מֵתִים הוּוּ, וְנַחֲתוּ, וְכָתִיב יוֹסֵף הָיָה בְּמִצְרַיִם.
אָמַר רַבִּי אֲבָא, בְּהָאֵי אֲתַקְרִי (תהלים ק"ג) בְּרַחֵם אָב עַל בָּנָיִם.

רַבִּי יְהוּדָה בַּר נְשִׁלוּם תְּהוּ אֲזִיל בְּאַרְחָא וְרַבִּי אֲבָא תְּהוּ עַמִּיָּה עָאלוּ לְחַד אֲתַרָּא וּבְתוֹ תַּמָּן. אֲכָלוּ
כֹּד בְּעוּ לְמִשְׁכַּב שׁוּוּ רִישִׁיהוֹן בְּהֵהוּא תְּלָא דְאַרְעָא דְהוּוּ חַד קַבְרָא תַּמָּן עַד לָא דְמִיכוּ קָרָא חַד
קָלָא מִן קַבְרָא אָמַר זְרַעָא לְאַרְעָא אֲזִילָא. תְּרִיסַר שָׁנִין תְּהוּ (דף ט"ז ע"ב) דְלָא אֲתַעְרִית בַּר הָאִידְנָא
דְּפִרְצוּפָא דְבְרִי חֲמִינָא הַכָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאן אַתָּה. אָמַר לִיהּ יוֹדָאֵי אֲנָא, וְאֲנָא יְתִיב זַיִפָּא, דְּאֲנָא לָא יְכִילְנָא לְמִיעַל, בְּנִין
הֵהוּא צַעְרָא דְבְרִי, דְּנִגְבִיָּה הֵהוּא עוֹבֵד פּוֹכְבִים וּמְזֹלוֹת, כַּד אִיהוּ תְּהוּ זַעֲרָא, וְאֲלִקִי לִיהּ כָּל
יּוֹמָא, וְצַעְרָא דִּילִיהּ דְּחִי לִי לְמִיעָאֵל בְּדוּכְתָאֵי, וּבְהָאֵי אֲתַרָּא לָא אֲתַעְרִית, בַּר הָאִידְנָא.

אָמַר לִיהּ וְאַתּוֹן יַדְעִין בְּצַעְרָא דְּחִי. אָמַר לִיהּ, שְׂרִי קַבְרִי, אֵי לָאוּ בְּעוּתָא דִּילָן עַל חֲמִי, לָא
יְתַקְיָמוּן פְּלַגוֹת יּוֹמָא (נ"א בְּעֵלְמָא), וְהָאִידְנָא אֲתַעְרִית הַכָּא, דְּהוּוּ אֲמַרִין לִי כָּל יּוֹמָא, דְּלַעְגָלָא יִיתִי
בְּרִי הַכָּא, וְלָא יַדְעָנָא אֵי בְּחִי אֵי בְּמוּתָא.

אָמַר לִיהּ רַבִּי יְהוּדָה, מָאֵי עֲבִידְתִּיכוּ בְּהֵהוּא עֵלְמָא. אֲתַרְגִּישׁ קַבְרָא, וְאָמַר, אֲזִילוּ קוּמוּ, דְּהָאִידְנָא
יִלְקוּן לְבְרִי, תְּוֹוְהוּ, וְעַרְקוּ מִתַּמָּן פְּפִלְגוֹת מִיל, יְתַבוּ עַד דְּנַחֲרִי צַפְרָא. קוּמוּ לְמִיזַל, חֲמוּ חַד בַּר
נָשׁ, דְּהוּוּ רְהִיט וְעַרְק, וְהוּוּ שְׁתִּית דְּמָא אַכְתַּפּוּי, אַחְדוּ בִּיהּ, וְסַח לְהוּ עוֹבְדָא, אָמְרוּ לִיהּ מַה
שְׁמָה. אָמַר לְהוּ, לַחְמָא בַר לִיּוֹאֵי. אָמְרוּ, וּמַה (בַּר) לִיּוֹאֵי בַר לַחְמָא תְּהוּ הֵהוּא מִיתָא, וּמִסְתַּפִּינָא
לְאַשְׁתַּעֲוִי יַתִּיר בְּהַדִּיָּה. לָא אַהֲדַרוּ. אָמַר רַבִּי אֲבָא, הָאֵי דְאַמְרוּ, דְּצִלוּתְהוֹן דְּמִתְיָא, מְגִינָן עַל
חֲמִי מְנַלְן. דְּכָתִיב, (במדבר י"ג) וַיִּעֲלוּ בְּנֵיכֶם וַיִּבְאֵוּ עַד חֶבְרוֹן.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, תָּא חֲזִי, תְּרִין נְדָרִין נְדַר קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיַעֲקֹב. חַד, דְּיִיחֻת עַמִּיָּה לְמִידַר
עַמִּיָּה בְּגִלוּתָא, וְחַד דְּיִסְקִינִיָּה מִקַּבְרִיהָ, לְמַחְמִי חֲדוּתָא דְּסִייעָתָא קְדִישָׁא דְּדִיירִי עִם בְּנוֹהֵי,
הָדָא הוּא דְכָתִיב, אֲנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה אֲנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ בְּגִלוּתָא. וְאַנְכִי אֲעַלְךָ גַם עֲלֶה, כְּמַה
דְּאֵת אָמַר (יחזקאל ל"ז) וְהֵעֲלִיתִי אֶתְכֶם מִקַּבְרוֹתֵיכֶם עִמִּי. וְכָתִיב (תהלים קכ"ב) שְׁשֹׁם עָלוּ שְׁבַטִים וְגו'.

דְּבַר אַחַר (שמות א') וַיָּקָם מֶלֶךְ חֲדָשׁ עַל מִצְרַיִם וְגו', אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּהֵהוּא יּוֹמָא, אֲתִיְהִיב לִיהּ
רְשׁוּתָא לְשָׂרוּ שְׁל מִצְרַיִם, עַל כָּל שְׂאֵר עַמִּין, דְּתַנָּא, עַד דְּלָא מִית יוֹסֵף, לָא אֲתִיְהִיב שְׁלַטְנוּ
לְשַׁלְטָנָא דְּמִצְרַיִם עַל יִשְׂרָאֵל, כִּיּוֹן דְּמִית יוֹסֵף, כְּדִין וַיָּקָם מֶלֶךְ חֲדָשׁ עַל מִצְרַיִם, וַיָּקָם: כְּמָאן
דְּהוּוּ מָאִיךְ וְקָם.

(ויקם מלך חדש וכו') רבי יצחק פתח, (שיר השירים א') עד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבוֹ נְרֵדִי נְתַן רִיחוֹ. עד שְׁהַמְלִיךְ: דָּא קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה מ"ד) כֹּה אָמַר יְיָ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. וְכְתִיב (דברים ל"ג) וַיְהִי בִישׁוּרוֹן מֶלֶךְ. בְּמִסְבוֹ: בֵּין פְּנֵי הַכְּרוֹבִים. נְרֵדִי נְתַן רִיחוֹ, דִּגְרָמוּ לְאַסְתָּלְקָא מִבִּינֵיהוֹן.

דְּבַר אַחַר, עד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבוֹ, בְּעוֹד דְּקוֹדְשָׁא בְּרִידָה הוּא תָּוָה יְהִיב אֲזַרְיִיתָא לְיִשְׂרָאֵל, דְּכְתִיב, (שמות ל"ד) וַיְהִי שָׁם עִם ה' אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וְגו'. בְּעוֹד דְּהוּהוּ כְּתִיב אֲזַרְיִיתָא לְיִשְׂרָאֵל, שָׁבְקוּ רִיחֵיהוֹן טָב, וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

דְּבַר אַחַר עד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבוֹ, בְּעוֹד דְּהוּהוּ קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא נְחִית עַל טוֹרָא דְסִינֵי, לְמִיָּהֵב אֲזַרְיִיתָא לְיִשְׂרָאֵל, נְרֵדִי נְתַן רִיחוֹ, דְכְתִיב, (שמות כ"ד) נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע.

רְבִי תַנְחוּם אָמַר, כָּל אוֹמְהָ וְאוֹמְהָ אֵית לָהּ שֵׁר לְעֵילָא, וְכַד קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא יְהִיב שְׁלֹטְנוּתָא לְדִין, אֲנַחֲתִית לְדִין, וְכַד יְהִיב שְׁלֹטְנוּתָא לְהוּוּא שֵׁר, לִית לִיהּ שְׁלֹטְנוּתָא, אֶלָּא בְּגִין יִשְׂרָאֵל, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (איכה א') הִיוּ צָרִיף לְרֵאשִׁי.

רְבִי יִצְחָק אָמַר, יִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן לְקַבֵּיל כָּל שְׂאָר אוֹמִין דְּעַלְמָא, מַה שְׂאָר עַמִּין אֵינּוֹן שְׁבָעִים, אוֹף יִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן שְׁבָעִים, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית מ"ו) כָּל הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרִימָה שְׁבָעִים. וּמֵאֵן דְּשָׁלִיט עַל יִשְׂרָאֵל, כְּאֵילוֹ שְׁלִיט עַל כָּל עַלְמָא.

רְבִי אָבָא אָמַר מְהֵכָא, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פְּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וְגו', הָא שְׁבָעָה. וְכָל דְּרַגְא (נ"א סְלָקָא) לְעִשְׂרָה, הָא שְׁבָעִים. מַה כְּתִיב בְּתַרְיֵיהּ, וַיְקַם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם.

אָמַר רַב הוֹנָא, אֲמַאי אֲשַׁתְּעֵבִידוּ יִשְׂרָאֵל בְּכָל הָאוֹמִין, בְּגִין דִּישְׁתַּאֲר בְּהוֹן עַלְמָא, דְּאֵינּוֹן לְקַבֵּיל כָּל עַלְמָא, וְכְתִיב, (זכריה י"ד) בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד. וּמַה הוּא חַד, אוֹף יִשְׂרָאֵל חַד, דְּכְתִיב, (שמואל ב', ז') גּוֹי אֶחָד בְּאָרְצָא. מַה שְׁמִיָּה חַד, וּנְתַפְרֵשׁ בְּשְׁבָעִין, אוֹף יִשְׂרָאֵל חַד, וּנְתַפְרֵשׁ בְּשְׁבָעִין.

רְבִי יְהוּדָה פְּתַח, (משלי ל') תַּחַת שְׁלֹשׁ רַגְזָה אֶרֶץ וְגו', תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ, דְּתַנְיָא